

DOPOLDNE S TRŽNIM INŠPEKTORJEM

Kaj vse kupujemo!

Petkovo dopoldne. Na bežigradski tržnici vse vrvi, ob mesnicah polno ljudi, ce- karji hrane. Boljšega časa si s tržnim in- špektorjem JOŽETOM ŠKOFOM iz Mest- ne uprave inšpekcijskih služb skoraj ne bi mogla izbrati. Odločila sva se, da ga bom spremljala pri njegovem vsakda- njem opravilu – pregledu kakovosti živil in njihove cene ter zabeležila, kakšno sa- dje, zelenjavo in meso kupujemo. Jože Škof, diplomirani inženir agronomije, je tržni inšpektor že štirindvajset let, zato je vedel, kam zaviti, da sva našla marsi- kaj zanimivega.

NI VSAKO JABOLKO ZA OZIMNICO!

Sozd PIK Vinkovci, tozd Borinci na Sa- movi ulici prodaja v opuščeni bencinski črpalki ozimnico. Z izurjenim očesom je tržni inšpektor preletel prodajno mesto in našel kup pomanjkljivosti. Cele tri tone krompirja sort Igor in desire je ležalo ne- pokritih na prostem. »Če je krompir več

Ponavadi je v večini mesnic naprodaj zmlato meso. Njegove sestavine, kakovost in cena pa so vprašljive. Še več – vnaprej zmlatemu mesu mesarji sploh ne bi smeli prodajati.

Ko kupujete ozimnico, bodite pozorni na »stekle- nost« jabolk in na krompir z zeleno lupino. Takšna jabolka hitreje zginejo, krompir pa je celo neuporaben.

kot dva dni na svetlem in celo na soncu, postane zelen in strupen,« je dejal. In res, pod lupino krompirja se je skrivalo zeleno meso. Grozdje, razstavljeno na stojnicah je bilo gnilo, ozimnična čebula je imela pretenko lupino, menda zaradi strojnega luščenja, pri jabolkih sorte gloster pa me je inšpektor opozoril na pojav, ki se ime- njuje steklenost plodov in ki je precej po- gost, pa ljudje ponavadi ne vemo, da gre za napako. S takimi jabolki sicer ni nič narobe in so dobrega okusa, le za ozimni- co niso primerni, ker se prehitro pokvari- jo. Če jabolko prerežete počez, boste pri steklenih plodovih opazili okoli venčka pečk otočke z nekoliko temnejšim »stekle- nim« mesom, ki nastanejo zaradi intenziv- nega gnojenja mladih sadnih nasadov z dušikom. Pri nagli rasti jabolk namreč ce- lice popokajo, sladkor pa se iz njih razlije v medeceličnine. Zaradi napake so bile tu- di cene vprašljive. Edino zelje, listi na veli- kih glavah so se napeti bleščali, je inšpek- tor pohvalil. In ukrep: tona jabolk je bilo treba prebrati in oporečne plodove izločiti iz ozimnične prodaje, tri tone zelenega krompirja so morali prodajalci takoj pokri- ti ter jih vrniti nazaj grosistu, prav tako pa tudi 200 kilogramov čebule.

POZOR PRI ZMLETEM MESU

Naslednja postaja – mesnica. »Čisto vseeno bi bilo, v katero bi zavila, kajti pov- sod (!) prodajajo že zmlato meso oziroma njegove ostanke,« je dejal inšpektor. Res je, če me spomin ne vara, sem še v vsaki opazila skledo z mletim mesom. Tudi v mesnici Mercator Grmada na Titovi 89, ki je sicer med ljudmi na dobrem glasu, je bilo tako. Za poltretji kilogram ga je Jože Škof nemudoma izločil iz prodaje, poslo- vodja Jože Grad pa je kaj iz svojega žepa odštel 4 tisočake za mandatno kazen. In zakaj? Zato ker v mesnicah sploh ne sme- jo prodajati vnaprej zmlatemu mesu, saj je zelo težko dokazati, kaj vse je v njem – in večinoma so ostanke ter obrezki ostalega slabšega mesa. Predelano meso – tudi mletu spada v to kategorijo – lahko izdelu- jejo le mesne tovarne, seveda s točno spe- cifikacijo sestavin. Čisto nekaj drugega pa je, če pri mesarju kupite meso v celem kosu in ga prosite, če vam ga zmelje na- knadno. Kupec v tem primeru ve, kaj je kupil in po čem (recimo, da je tako).

»Takole bi pa hitro nabrali milijardo,« sem začela računati. »Seveda,« se je na- smehnil inšpektor. A da ne boste mislili, da si s pobranimi mandati kaznimi in- špektorji nabirajo denar za svoje osebne dohodke. Sploh ne. Pobrani denar gre v dobrodelne namene.

MANDARINE KOT OREHI

V podzemlju bežigradske tržnice sva se ustavila pri zasebnem prodajalcu sadja Hasanu Kadiću. Ljudje so se hitro nabrali okoli in prisluhnili. Inšpektor je naletel na mladega prodajalca, ki je sicer delal in prodajal, a še brez delovne knjižice. Takš- nih primerov je precej, a ker spadajo pod področje delovne inšpekcije, ni bilo ukre- panja. Nasploh bi primer tega prodajalca lahko označila kot mejni. Inšpektor je s kalibratorjem (to je šop plastičnih kolobar-jev za merjenje ustreznosti premerov pri posameznih vrstah sadja) zmeril nekaj naj- manjših mandarin, ki so že na oko izgle- dale kot orehi. A glej, bile so prav na meji s 35 milimetri premera, tako da jih je bilo še mogoče prodajati. Tudi pri pločevinkah s slivovim kompotom brez koščic proizva- jalca Agrovojvodina, je inšpektor ugotovil, da je cena previsoka. Lastnik stojnice jih je prodajal po 250 dinarjev, kupil pa jih je, menda, za 150 dinarjev. Lep zaslužek.

ODLIČEN MESNI SIR PRI ZASEBNIKU

Da pa ne bomo iskali samo napak, sva sklenila obiskati in opisati tudi zgleden primer kakovosti in cene hrane. »Kar po tržnici se ozrite!« je dejal Jože Škof. »Tam, kjer je vrsta najdaljša, je prav goto- vo dobro blago.« In res. Pri zasebnem proizvajalcu delikatesnih izdelkov Darku Verboletu. bi lahko vrsto čakajočih trikrat ovili okoli stebra tako kot brado Kralja Matjaža. Že na daleč je dišalo po pravkar pečenem mesnem siru. Ker se je pred pul- tom trlo ljudi, sva morala potrkati pri zad- njih vratih.

»Joj, nikar preveč ne pišite v časopisih,« je moledeval mesar Darko Verbole, ki je bil svojčas na praksi v Zvezni republiki Nemčiji in zaposlen pri konjskem mesarju Krušču. »Kako bom pa zmogel vse nape- čiti?« je dejal. Dve pečici pečeta, kuhata in puhaata neprestano, štiri vrste mesnega si- ra pa so še vroče prodane. Poleg tega nam je pokazal še razstavljene in napro- daj: mrežno pečeno, domačo jetrno pa- šteto, tatarski biftek, domače pečeno, tlačenko, bele (pivske) klobase, omenil pa je tudi Brakedance klobase, ki so jih ljudje že kupili. Darko Verbole, ki opravi vse sam in ima zaposleno le eno prodajalko, si želi, da bi nam ponudili 100 vrst mesnih izdelkov iz vseh vrst klavne živine.

Nives Tomc, načelnica tržne inšpekcije MUIŠ Ljub- ljana: »Tržni inšpektorji so neprestano dejurni, zato nas lahko pokličete.«

POKLIČITE JIH

Pestro pa tudi zahtevno je inšpektorjevo delo. Čeprav so ga vsi po vrsti, kamor sva prišla, pozdravljali z »dobro dan, gospod inšpektor«, bi težko zapisala, da so in- špektorji ravno gospodje. Prej težaki, ki se morajo vsak dan, ne glede na uro in vreme spopadati s prekrški, ki jih mrgoli, in veli- kokrat celo s poskusi podkupovanja.

Nekaj dni pred tem mi je Nives Tomc, načelnica tržne inšpekcije Mestne uprave inšpekcijskih služb postregla s podatki, da je lani 19 inšpektorjev opravilo 5041 pregledov in izdalo 790 ureditvenih od- ločb. Zaradi ugotovljenih kršitev na po- dročju nelegalne konkurence, cen, kaka- vosti blaga in napačne uporabe meril so podali 168 ovadb za gospodarske prestop- ke, tri zaradi kaznivih dejanj javnemu tožil- stvu in 379 predlogov sodnikom za prekr- ške. Pod kontrolo imajo kar 10.761 objek- tov, letos pa so plan izpolnili že 90 odstot- no. To seveda ni nič čudnega, saj smo imeli letos samo na področju kontrole cen že štiri različne načine njihovega spreml- janja. Kljub temu pa se posvetijo vsakemu primeru posebej skrbno. Če boste pri na- kupih naleteli na slabo kakovost, nepri- merne cene ter sumljive tehnice, jih lahko pokličete. 322-061 je njihova telefonska številka.

VIDA PETROVČIČ

Dvoje velikih zalogajev gradbenikov GP Grosuplje – Plava laguna in Rapova jama.

40 LET GP GROSUPLJE

Številna stanovanja in drugi objekti tudi za Bežigradom

Gradbeno podjetje Grosup- lje letos praznuje 40-letnico obstoja. Ob ustanovitvi je bilo zaposlenih le 7 delavcev, danes v tej delovni organizaciji dela 2.500 gradbencev, med njimi tudi 280 inženirjev in tehnikov, do konca tega sred- njeročnega obdobja pa bodo za dvakrat povečali število de- lavcev z visoko in višjo izo- brazbo. Delovna organizacija je nadpovprečno dobro opremljena z gradbeno meha- nizacijo, v svoji dejavnosti je po velikosti na šestem mestu v Jugoslaviji, po bruto dohodku na zaposlenega pa na četrtem mestu.

GP Grosuplje je od leta 1962, ko se je lotilo gradnje stanovanj za trg, do leta 1985 zgradilo več kot 10.000 dru- žinskih stanovanj. Zgradilo je tudi vsako četrto stanovanje v

Ljubljani, večino ljubljanskih fakultet, številne industrijske, kmetijske, poslovne in športne objekte, vrte, šole, objekte vi- soke gradnje v olimpijski vasi v Sarajevu in drugo.

Gradbinci GP Grosuplje so pozidali tudi številna stanova- nja in druge objekte v beži- grajski občini kot so stano- vanjske soseske Ruski car, Plava laguna, Rapova jama, zatem Astro, Commerce, Pe- trol, Lesnino, ZRMK, IMP, Ki- no Bežigrad, Pedagoško aka- demijo in podobno, trenutno pa imajo večja delovišča ob Titovi nasproti Mednarodnega centra, kjer gradijo dve stolp- nici za Mercator (BS 5/2) ter na Črnučah (obrtiške hiše).

»V petih mesecih smo zgra- dili za trg majhno, toda prijet- no zasnovano obrtniško-bival- no naselje na Črnučah. Objek-

ti so dvonamenski – sestavlja jih delavnica za mirno obrt in družinsko stanovanje. To je poizkusna gradnja za trg, ob- jektov pa je sedem v enem ni- zu. Sicer pa z občino Bežigrad uspešno sodelujemo, kar je tudi razumljivo, saj imamo se- dež na Vojkovi 17, obenem pa smo med najbolj pogostimi graditelji v naši občini,« je de- jal direktor TOZD Splošna gradnja GPG Anton Meglen.

Zaradi slabega položaja gradbeništva in zmanjševanja vseh vrst zidave pri nas GP Grosuplje išče nove možnosti za pridobivanje dohodka, za- gotavljanje dela in uspešen razvoj. Del svojih zmogljivosti bodo preusmerili v industrijsko proizvodnjo, s čimer si zdaj zagotavljajo velik del do- hodka in dela, vedno bolj pa se odpirajo tudi možnosti za izvoz. Podpisali so pogodbo za gradnjo v Libiji in ZRN.

Stanovanjska gradnja bo tu- di v prihodnje predstavljala skoraj polovico gradbenega programa grosupeljskih gra- dbenic.

IVAN ŠUČUR

DRAGOCENA ZAPUŠČINA

Kje bo knjižnica dr. Franca Škerla?

Letos spomladi je bila v Zboru občanov objavljena novica, da je pokojni dr. France Škerl zapustil svojo knjižnico s 4000 knjigami svojemu rojstnemu kraju, kar po- meni krajevnim skupnostim na območju nekdanjih vasi Stožice in Ježica. Od tedaj je bilo na po- budo sveta za kulturo pri pred- sedstvu OK SZDL nekaj razgovo- rov in sej o tem, kako priti do prostorov za darovano knjižnico. Med predlogi se je največkrat omenjalo izpraznjene prostore vrtcev na Bratovski oziroma Glinškovi ploščadi, ki so v lasti krajevnih skupnosti Urška Zatler in 7. september. V prid taki reši- tvu je bilo tudi to, da na Bratovski ploščadi že deluje enota Knjiž- nice Bežigrad, ki je sedaj v nepri- merem in premajhnem prostoru. Prvi dogovor s predstavnik- obeh omenjenih krajevnih skup- nostih je vseboval predlog, da naj bi se sedanja knjižnica na Bratovski ploščadi s 400 knjiga- mi skupno s Škerlovo knjižnico

začasno preselila v prostore nek- danjega vrtca na Glinškovi ploš- čadi. Med tem naj bi se z novim zdravstvenim domom za Ruskim carjem zgradilo tudi prostore za novo sodobno knjižnico. Ta predlog se je kmalu izkazal za neuresničljiv tudi zato, ker na tem območju ni bila v nobenem srednjeročnem planu predvide- na novogradnja knjižnice. Plani- rana je bila le »pridobitev« pro- storov za njo.

Knjižnica Bežigrad je ves čas videla najboljšo rešitev tega vprašanja v prostorih vrtca na Bratovski ploščadi za katerega obstajajo podatki, da v letu 1987 ne bo več zaseden. Takšno sta- lišče so nato zavzeli tudi odbor za načrtovanje in svobodno me- njavo dela pri občinski kulturni skupnosti, odbor medvojnege aktivna OF nekdanjega rajona Je- žica, komite za družbene dejavnosti pri izvršnem svetu skupšči- ne občine in svet za kulturo pri predsedstvu OK SZDL. Vsi ti or-

gani so pisno zaprosili KS Urška Zatler in 7. september, da naj da- sta prostore vrtca na Glinškovi ploščadi, ko bodo izpraznjeni, v dolgoročni najem Knjižnici Beži- grad za novo in sodobno urejeno knjižnico, ki bo pokrila potrebe krajanov obeh KS, poleg njih pa še KS Savlje-Kleče, Ježice in Stožic.

Ko je svet za kulturo razprav- ljal o tem vprašanju, je dal tudi pobudo, da se nova knjižnica na Bratovski ploščadi imenuje po dr. Francu Škerlu, uglednem ak- tivistu OF iz Stožic in nosilcu Partizanske spomenice 1941, ki se je po osvoboditvi ves predajal pisanju zgodovine NOB. Svet pa je prosil tudi občinsko skupnost za otroško varstvo, da zavzeto sodeluje pri predlagani rešitvi in podobni rešitvi vprašanja nove knjižnice v naselju BS-3 oziroma v Hošimihovi ulici, kjer so pro- stori vrtca že dalj časa prazni.

S. K.